

İDARE MERKEZİ

9 Mayıs 2024

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :

E-TCMB.21561705-501.02

Konu: TR Karekod Ödemeleri Hk.

KEP

Dağıtım Yerlerine

merkezbankasi@hs02.kep.tr

6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun çerçevesindeki ödeme hizmetlerinde kullanılacak karekodlara yönelik usul ve esaslar ile ilke ve kuralları belirleyen Ödeme Hizmetlerinde TR Karekodun Üretilmesi ve Kullanılması Hakkında Yönetmelik (TR Karekod Yönetmeliği) 21/8/2020 tarihli ve 31220 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

TR Karekod Yönetmeliği'nin "TR Karekod ile yapılacak ödemeler" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) 6493 sayılı Kanun çerçevesinde ödeme hizmeti kapsamına giren ve karekod kullanılarak yapılan her ödeme işleminde, TR Karekod kullanılır."

hükmü ile "Geçiş hükümleri" başlıklı Geçici Madde 1 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında;

"(1) Karekodla ödeme imkânı sağlayan ödeme hizmeti sağlayıcıları, kullanılan karekodları ve ilgili altyapılarını en geç 31/12/2021 tarihine kadar bu Yönetmelik, Teknik Doküman ve sundukları ödeme hizmetinin bir ödeme sistemi aracılığıyla işlem gerçekleştirilmesini gerektirmesi durumunda söz konusu ödeme sistemiyle ilgili hazırlanacak Teknik İlke ve Kurallar Rehberi ile uyumlu hale getirmek zorundadır. Banka, bu süreyi bir yılı geçmeyecek şekilde uzatmaya yetkilidir.

(2) İşyerlerine, ödeme kartları ya da Banka tarafından işletilen ödeme sistemleri aracılığıyla ödeme kabul etme imkânı sunan ödeme hizmeti sağlayıcıları, en geç 31/12/2021 tarihine kadar anlaşmalı oldukları işyerlerinde, Teknik Dokümanda yer alan, işyeri tarafından sunulan dinamik karekod yöntemi kullanılarak ödeme yapılmasına olanak sağlayan altyapıyı oluşturmakla yükümlüdür. Banka, bu süreyi bir yılı geçmeyecek şekilde uzatmaya yetkilidir.

BE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tenb-ebys>

(3) İşyerlerinin ödeme kartları ya da Banka tarafından işletilen ödeme sistemleri aracılığıyla ödeme kabul etme esnasında ödeme hizmeti sağlayıcılarının sundukları ödeme altyapısına ilave olarak farklı cihaz ve uygulamalar kullanması durumunda, kullanılan ilave cihaz ve uygulamaların sahipleri de işyerinde Teknik Dokümanda yer alan işyeri tarafından sunulan karekod yöntemi kullanılarak ödeme yapılmasına olanak sağlayan altyapının en geç 31/12/2021 tarihine kadar oluşturulması için gerekli önlemleri alır. Banka, bu süreyi bir yılı geçmeyecek şekilde uzatmaya yetkilidir." hükümleri

bulunmaktadır.

Bahse konu hükümler çerçevesinde belirlenen geçiş sürecinde yaşanan pandemi koşulları, ödeme hizmeti sağlayıcılarının birlikte çalıştığı POS-Ödeme Kaydedici Cihaz (ÖKC) üreticilerinin sayılarının görece sınırlı olması ve birçok ödeme hizmeti sağlayıcısının aynı üreticiler ile çalışması ve sektörde TR Karekod ile ilgili gelişmeler konusundaki çalışmaların son döneme bırakılması nedeniyle TR Karekoda geçiş için sınırlı süreye bağlı olarak yüksek maliyetlerin ortaya çıkması ihtimali göz önünde bulundurularak, ödeme hizmeti sağlayıcılarının TR Karekod Yönetmeliğinin geçiş hükümlerine uyum sağlanabilmesini temin etmek amacıyla;

- TR Karekod ile ödeme gerçekleştirilmesini sağlamak için ödeme hizmeti sağlayıcısının üçüncü taraflara bağlı olmaksızın kendi içinde yapabileceği geliştirmeleri tamamlamış olması,

- TR Karekod ile ödeme gerçekleştirilmesini sağlamak için üçüncü taraflarca yapılması gereken geliştirmelerin yapılabilmesini teminen ödeme hizmeti sağlayıcısı tarafından gerekli girişimlerin yapılmış olması,

- TR Karekod Yönetmeliği ile getirilen uyum süresi sonuna kadar TR Karekod ile ödeme yapılamamasının temel nedeninin, ödeme hizmeti sağlayıcısının dışındaki üçüncü taraflarca yapılması gereken geliştirme çalışmalarının tamamlanmamış olmasından kaynaklanması

şartlarının gerçekleştiği durumlar için geçerli olmak üzere, Bankamızca 30/6/2022 tarihine kadar ek süre verilmesine karar verilmiş olup bu husus 9/12/2021 tarihli Bankamız yazısı ile Birliğinize bildirilmiştir.

BE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tmb-ebys>

Hacı Bayram Mah. İstiklal Cad. No:10 PK:06050 Ulus Altındağ - ANKARA
Telefon No: (312) 507 50 00, Faks No: (312) 507 56 40
e-Posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr, Genel Ağ: <http://www.tcmb.gov.tr>
Kep Adresi: merkezbankasi@hs02.kep.tr, Ticaret Sicil Numarası: 269, Swift: tcmbr2a

Bilgi İçin: Büşra Ercan
Uzman Yardımcısı
Telefon No: 3125077947

Bu kapsamdaki geçiş sürecinde hem ödeme hizmeti sağlayıcıları tarafından TR Karekod Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme hizmetlerinde kullanılan karekodların TR Karekod ile uyumunun sağlanması hem de ödeme hizmeti sağlayıcıları tarafından ödeme kartları veya Bankamızca işletilen ödeme sistemleri aracılığıyla ödeme kabulü yapılan işyerlerinde de işyeri tarafından sunulan karekod yöntemi ile ödeme yapılmasına imkan sağlayacak altyapının hazır hale getirilmesi gerekmekte olup gelinen noktada TR Karekodun yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar Bankamızca, Bankalararası Kart Merkezi A.Ş. (BKM) ile eş güdümlü çerisinde yakından takip edilmektedir.

TR Karekod'un yaygınlaştırılması çalışmaları kapsamında yapılan incelemelerde, özellikle ödeme hizmeti sağlayıcıları tarafından ödeme kartlarının kabulü için işyerlerine sunulan sanal POS hizmetleri ile ilgili iş ilişkilerinde, işyerinde TR Karekod yöntemi kullanılarak ödeme yapılmasına olanak sağlayacak altyapının kurulması hususunda, fiziki işyerleri ile karşılaştırıldığında, önemli ölçüde eksiklik olduğu tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere, 6493 sayılı Kanun'un "Düzenleme ve kararlara uymamak" başlıklı 27 nci maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) (Değişik birinci ve ikinci cümle:12/11/2019-7192/14 md.) Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılacak düzenlemelerde ve alınan kararlarda yer alan ve bu Bölümde ayrı bir cezai yaptırım öngörülmemeyen hususlara aykırı davranan ve sistem işleticisi veya ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak faaliyet gösteren tüzel kişiler hakkında Banka Yönetim Komitesiince kırk bin Türk lirasından dokuz yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası verilir. Ancak, bu suretle menfaat temin edilmiş ya da zarara sebebiyet verilmiş olunması hâlinde verilecek idari para cezasının miktarı bu menfaatin ya da sebep olunan zararın iki katından az olamaz. Bu kabahatlerden birinin idari yaptırım kararı verilinceye kadar birden çok işlenmesi hâlinde, ilgiliye bir idari para cezası verilir ve verilecek ceza iki kat artırılır. Ancak, bu kabahatin işlenmesi suretiyle bir menfaat temin edilmesi veya zarara neden olunması hâlinde idari para cezasının miktarı bu menfaat veya zararın üç katından az olamaz."

hükmü yer almakta olup bahsi geçen hüküm çerçevesinde işlem yapılmamasını teminen, başta ödeme hizmeti sağlayıcıları tarafından ödeme kartlarının kabulü için işyerlerine sunulan sanal POS hizmetleri olmak üzere ödeme hizmeti sağlayıcılarının sundukları her türlü ödeme hizmetinde TR Karekod Yönetmeliği ile uyumlu bir şekilde hareket edilmesinin ivedilikle sağlanması büyük önem arz etmektedir.

Bu süreçte, TR Karekod Yönetmeliğinin "TR Karekod işlemelerinde işyerinin sorumlulukları" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan

"(1) TR Karekod kullanılarak ödeme yapılmasına imkn sunacak işyeri, ödeme işleminin karekod ile yapılabileceğine ilişkin ödeme hizmeti kullanıcılarını bilgilendirmekle yükümlüdür. Bu fıkra kapsamında yapılacak bilgilendirme Banka tarafından belirlenecek gösterim şekline uygun şekilde yapılır."

hükmü uyarınca Bankamızca BKM ile iş birliği içerisinde yayımlanmış olan "TR Karekod Logo Kullanım Yönergesi"ne (ilgili Yönergeye Bankamız internet sitesinde "Banka Hakkında"-> "Mevzuat"-> "deme Sistemleri ile ilgili Mevzuat"-> "Diğer Düzenleyici Dokümanlar"-> "TR Karekod Logo Kullanım Yönergesi" sekmeleri aracılığıyla ulaşılması mümkündür.) uyumlu bir şekilde hareket edilmesi gerektiğinin de hatırlatılmasında fayda görülmektedir.

Yukarıda yer verilen hususlarla ilgili olarak Birliğiniz yelerinin bilgilendirilmesi ve konuyla ilgili aksiyonların ivedi bir şekilde alınmasına yönelik çalışmaların hızlıca tamamlanması için uyarılması hususlarında bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

EMRE KARPUZ
GENEL MÜDÜR YARDIMCISI

ZEYNEL ABİDİN AVCI
GENEL MÜDÜR
YARDIMCISI

Dağıtım: Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Türkiye deme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.ř.

BE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/tenb-ebys>

Hacı Bayram Mah. İstiklal Cad. No:10 PK:06050 Ulus Altındağ - ANKARA
Telefon No: (312) 507 50 00, Faks No: (312) 507 56 40
e-Posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr, Genel Ağ: <http://www.tcmb.gov.tr>
Kep Adresi: merkezbankasi@hs02.kep.tr, Ticaret Sicil Numarası: 269, Swift: tcmbr2a

Bilgi İçin: Bişra Ercan
Uzman Yardımcısı
Telefon No: 3125077947